

Dzieje wsi Wilcza

Autor: Monika Kresa

Pierwsze wzmianki o wsi Wilcza pochodzą z roku 1486, mimo iż zapisy dotyczące wsi sąsiadujących z Wilczą można znaleźć w księdze uposażeń biskupstwa wrocławskiego już pod koniec XIII wieku. Istnieje także prawdopodobieństwo, że Wilcza istniała już w 1305 roku, chociaż nie była wzmiankowana w Liber fundationis, w której znajduje się zapis o płaceniu dziesięciny przez kościół w Pilchowicach. Niektórzy historycy są zdania, że wieś mogła funkcjonować w dokumentach kościelnych pod inną nazwą. Wspomniana data 1486 to rok, w którym książę raciborski Jan podpisał dokument potwierdzający czynsz zabezpieczony na wsi Wilcza dla parafii w Gliwicach. Dziedzic Wilczy, Jan Holy wraz z wójtem i gospodarzami sprzedali kościołowi parafialnemu w Gliwicach czynsz na utrzymanie ołtarza, płacono go wikariuszowi, który rezydował w Wilczy i był utrzymywany przez mieszkańców wsi. Pierwszy kościół w Wilczy zbudowano najprawdopodobniej już w 1480 roku, na potwierdzenie tej daty nie ma jednak żadnych historycznych dokumentów, istnienie jedynie przekaz ks. Józefa Wrany, który przy rozbiórce budynku kościelnego w 1755 roku miał znaleźć dokumenty potwierdzające istnienie kościoła w Wilczy właśnie w 1480 roku. W XV wieku właścicielem wsi był Jan Holy z Ponięcic, ok. 1644 roku Wilcza i Nieborowice zostały sprzedane Reiszwitzom, dokumenty kościelne potwierdzają, że w roku 1679 właścicielem wsi był baron (wówczas jeszcze niepełnoletni) Jerzy Fryderyk de Reiszwitz. Pierwszy (bądź drugi) kościół w Wilczy został zniszczony podczas wojny trzydziestoletniej. Wówczas to parafia została przyłączona do parafii w Pilchowicach. Kolejny budynek kościelny pobudowano w 1657 roku, konsekrowano wówczas kościół pw. św. Mikołaja. W połowie XVIII w. właścicielem dóbr pilchowickich został hrabia Józef Wengerski. W 1785 r. za zgodą króla pruskiego utworzył on majorat pilchowicki, do którego należała również Wilcza. Obecny kościół to drewniany kościół z barokowym wnętrzem wybudowany w roku 1755 przez cieślę z Gliwic Jakuba Sedlaczka. Znajduje się on we wsi do dziś. Z XVIII wieku pochodzi podział wioski na Wilczę Górną i Wilczę Dolną. Do XX wieku kościół w Wilczy był jednak podporządkowany parafii w Pilchowicach. Stan ten zmienił się dopiero w roku 1908, a po trzecim powstaniu śląskim w wyniku decyzji o podziale obszaru plebiscytowego Wilcza znalazła się po stronie polskiej. Od 7 sierpnia 1920 roku obowiązki duszpasterskie w Wilczy pełnił ksiądz Paweł Staffa. Dekretem z dnia 1 sierpnia 1925 roku Administracja Apostolska erygowała nową parafię w Wilczy. We wsi znajduje się pałac neogotycki (piętrowy) oraz park z drugiej połowy XIX wieku o powierzchni 2,5 ha.